

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 197/2010-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť O. J., S., zastúpenej JUDr. M. V., K., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 36 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky a na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava, pracovisko Košice, v konaní vedenom pod sp. zn. 2006/03414 a rozhodnutím z 28. novembra 2006 a Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov, v konaní vedenom pod sp. zn. W 2006/23927 a rozhodnutím z 25. septembra 2006, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 S/17/2007 zo 4. decembra 2008 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 Sžso/10/2009 z 10. decembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť O. J. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. marca 2010 doručená sťažnosť O. J. (ďalej len „sťažovateľka“), doplnená podaním z 9. apríla 2010, ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13 ods. 2 a 4, čl. 35 ods. 1 a čl. 36 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a právnych predpisov upravujúcich rovnaké zaobchádzanie v oblasti poskytovania sociálnej pomoci rozhodnutiami Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava, pracovisko Košice (ďalej len „Sociálna poisťovňa“), sp. zn. 2006/03414 z 28. novembra 2006 a Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov (ďalej len „pobočka Sociálnej poisťovne“), v konaní vedenom pod sp. zn. 2006/23927 a rozhodnutím z 25. septembra 2006, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 S/17/2007 zo 4. decembra 2008 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 9 Sžso/10/2009 z 10. decembra 2009.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že namietaným rozhodnutím pobočky Sociálnej poisťovne z 25. septembra 2006 bol podľa zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnej pomoci“) sťažovateľke odňatý peňažný príspevok v sume 5 716 Sk za opatrovanie manžela s účinnosťou od 1. júna 2006, ktorý jej bol priznaný predtým na základe rozhodnutia pobočky Sociálnej poisťovne sp. zn. W 2005/26829 zo 14. apríla 2005. Vyplácanie peňažného príspevku bolo pozastavené od 1. júna 2006 až do doby „predloženia rozhodnutia o priznaní dôchodku manželky“.

Proti rozhodnutiu podala sťažovateľka 2. októbra 2006 prostredníctvom svojho zástupcu odvolanie a Sociálnej poisťovni, v ktorom poukázala najmä na to, že rozhodnutie sa v odôvodnení opiera „o neexistujúce ustanovenie § 43 zrušeného zákona č. 121/1975 o sociálnom zabezpečení, ktorý bol zrušený zákonom č. 100/1988 Z. z. o sociálnom

zabezpečení“. Ďalej tiež tvrdila, že postup pobočky Sociálnej poisťovne je diskriminačný v zmysle § 5 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „antidiskriminačný zákon“), a požadovala zrušenie namietaného rozhodnutia a doplatenie peňažných príspevkov za opatrovanie.

Pobočka Sociálnej poisťovne vydala následne 6. októbra 2006 opravné rozhodnutie, v ktorom v odôvodnení opravila svoje konštatovanie na správne znenie takto: *„Uvedeným sa zistilo, že pani O. J. bol priznaný dôchodok manželky v zmysle § 51 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení z dôvodu, že je invalidná na poberanie dôchodku manželky.*“ Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka 13. októbra 2006 odvolanie, v ktorom uviedla, že s ním nesúhlasí preto, že opravné rozhodnutie bolo vydané až po odvolaní proti nezákonnému rozhodnutiu z 25. septembra 2006, ktorým so spätnou platnosťou odňali peňažný príspevok za opatrovanie jej manžela. Žiadala preto obe namietané rozhodnutia zrušiť.

Sociálna poisťovňa rozhodnutím sp. zn. 2006/03414 z 28. novembra 2006 odvolanie sťažovateľky zamietla a namietané rozhodnutie pobočky Sociálnej poisťovne potvrdila. Konštatovala tiež, že sťažovateľka nie je považovaná za osobu schopnú vykonávať celodenné, osobné a riadne opatrovanie svojho manžela, pretože bola uznaná za invalidnú podľa § 51 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“).

Dňa 14. februára 2007 podala sťažovateľka žalobu krajskému súdu o preskúmanie postupu a rozhodnutí Sociálnej poisťovne v správnom súdnictve, v ktorej žiadala uvedené nezákonné rozhodnutia zrušiť. Podaním z 20. júna 2007 urgovala krajský súd, aby vo veci konal, a 27. marca 2008 podala na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) *„žiadosť poškodeného o predbežné prerokovanie nároku*“.

Krajský súd rozhodnutím sp. zn. 6 S/17/2007 z 15. mája 2008 konanie o jej žalobe zastavil. Na základe podaného odvolania však najvyšší súd uznesením sp. zn. 9 Sžo/56/2008 napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Následne krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 S/17/2007 zo 4. decembra 2008 žalobu sťažovateľky zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie 7. januára 2009 najvyššiemu súdu, ktorý rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 Sžo/10/2009 z 10. decembra 2009 tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej podrobne rozoberá, v čom vidí porušenie svojich označených práv podľa ústavy, nezákonnosť rozhodnutí Sociálnej poisťovne, ale i krajského súdu a najvyššieho súdu, a v závere navrhuje, aby ústavný súd jej sťažnosť prijal na ďalšie konanie a vydal tento nález:

„Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky číslo 9Sžo/10/2009 zo dňa 10. 12. 2009, rozsudkom Krajského súdu Košice číslo 6S/17/2007-88 zo dňa 04. 12. 2008, rozhodnutím žalovaného správneho orgánu ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice, číslo: 2006/03414 zo dňa 28. 11. 2006 a rozhodnutím správneho orgánu ÚPSVaR Trebišov, číslo: W2006/23927-4/K. zo dňa 25. 09. 2006, ktorým mi tento odňal príspevok za opatrovanie môjho manžela G. J. ZŤP a zastavil jeho výplatu od 01. 06. 2006, ako aj postupom v konaniach, ktoré vydaniu napádaných rozhodnutí predchádzali, som bola poškodená a diskriminovaná na svojich základných Ústavou a zákonmi garantovaných právach a slobodách

1.) podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky podľa ktorej každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá,

2.) podľa čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky podľa ktorej ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné,

3.) podľa čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky podľa ktorej základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny

pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať,

4.) *podľa čl. 12 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky podľa ktorej nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody,*

5.) *podľa čl. 13 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky podľa ktorej medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom,*

6.) *podľa čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky podľa ktorej pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ,*

7.) *podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky podľa ktorej každý má právo uskutočňovať inú zárobkovú činnosť a podľa ods. 3 tohto článku občania majú právo na prácu,*

8.) *podľa čl. 36 písm. a Ústavy Slovenskej republiky podľa ktorej zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky a zákon im zabezpečuje najmä právo na odmenu za vykonanú prácu, dostatočne na to, aby im umožnila dôstojnú životnú úroveň a podľa písm. b tohto článku aj ochranu proti diskriminácií v zamestnaní,*

9.) *podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky podľa ktorej každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom...*

10.) *podľa § 5 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. ..., v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa v sociálnom zabezpečení zakazuje diskriminácia osôb z dôvodov podľa § 2 ods. 1.,*

11.) *podľa § 5 ods. 2, písm. a zákona č. 365/2004 Z. z. ..., zásada rovnakého zaobchádzania podľa odseku 1 sa uplatňuje len v spojení s právami osôb ustanovenými osobitnými zákonmi v oblastiach prístupu a poskytovania sociálnej pomoci...,*

12.) *podľa § 6 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. ..., v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa v pracovnoprávných vzťahoch, obdobných právnych vzťahoch a v právnych vzťahoch s nimi súvisiacich zakazuje diskriminácia osôb z dôvodov podľa § 2 ods. 1.*

13.) *podľa § 6 ods. 2, písm. a zákona č. 365/2004 Z. z. ..., zásada rovnakého zaobchádzania podľa odseku 1 sa uplatňuje len v spojení s právami osôb ustanovenými*

osobitnými zákonmi najmä v oblastiach prístupu k zamestnaniu, povolaniu, inej zárobkovej činnosti alebo funkcii... vrátane požiadaviek pri prijímaní do zamestnania a podmienok a spôsobu uskutočňovania výberu do zamestnania,

14.) podľa § 4a ods. 1 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako všetkým občanom v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v sociálnom zabezpečení ustanovenou osobitným zákonom...,

15.) podľa § 4a ods. 3 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, ten, kto sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde podľa osobitného zákona...

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky číslo 9Sžso/10/2009 zo dňa 10. 12. 2009, rozsudok Krajského súdu Košice číslo 6S/17/2007-88 zo dňa 04. 12. 2008, rozhodnutie správneho orgánu ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice, číslo: 2006/03414 zo dňa 28. 11. 2006 a rozhodnutie správneho orgánu ÚPSVaR Trebišov, číslo: W2006/23927-4/K. zo dňa 25. 09. 2006 sa zrušujú.

ÚPSVaR Trebišov je povinný nahradiť sťažovateľovi škodu vo výške 3.035,25,-Eur s 10,5 % úrokom z omeškania a trovy konania.

Sťažovateľovi priznáva za prietahy v súdnom konaní primeranú náhradu škody nemajetkovej ujmy vo výške 23.900,-Eur. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodu na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Podstatou sťažnosti sťažovateľky je tvrdené porušenie čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 2 a 4 ústavy, základných práv podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 36 písm. a) a čl. 48 ods. 2 ústavy, zákona o sociálnom poistení a antidiskriminačného zákona rozhodnutím Sociálnej poisťovne sp. zn. 2006/03414 z 28. novembra 2006 a predtým rozhodnutím pobočky Sociálnej poisťovne sp. zn. 2006/23927 z 25. septembra 2006, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 S/17/2007 zo 4. decembra 2008 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 9 Sžo/10/2009 z 10. decembra 2009.

1. Pokiaľ ide o namietané porušenie označených ustanovení a základných práv zakotvených v ústave rozhodnutiami Sociálnej poisťovne na prvom stupni a druhom stupni, ako aj rozsudkom krajského súdu, treba poukázať na citovaný čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je preto v týchto prípadoch subsidiárna. Keďže proti právoplatným rozhodnutiam Sociálnej poisťovne bolo prípustné podanie žaloby na všeobecnom súde, právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky mal v prvom stupni krajský súd, ktorý preskúmaval žalobu sťažovateľky proti rozhodnutiam správnych orgánov v správnom súdnictve. To teda zároveň vylučuje právomoc ústavného súdu konať o tejto časti sťažnosti.

Vzhľadom na uvedenú zásadu subsidiarity nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať napadnutý postup a rozhodnutia Sociálnej poisťovne sp. zn. 2006/03414 z 28. novembra 2006 a predtým pobočky sociálnej poisťovne sp. zn. 2006/23927 z 25. septembra 2006 a ani postup a rozsudok krajského súdu sp. zn. 6 S/17/2007 zo 4. decembra 2008 (m. m. III. ÚS 53/02, IV. ÚS 118/04), pretože napadnutý postup označených porušovateľov preskúmal v odvolacom konaní aj najvyšší súd.

Ústavný súd preto túto časť sťažnosti sťažovateľky odmietol pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. Pokiaľ ide o námietku porušenia označených práv rozsudkom najvyššieho súdu, ústavný súd poznamenáva, že podľa svojej konštantnej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01).

Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Ústavný súd musí pri svojej rozhodovacej činnosti zohľadňovať platnú právnu úpravu v oblasti rozdelenia právomoci, a teda zohľadňovať aj založenie právomoci všeobecných súdov vo veciach správneho súdnictva podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

Ústavný súd uvádza, že z obsahu článkov ústavy, porušenie ktorých sťažovateľka namieta, je už na prvý pohľad zrejmé, že medzi týmito článkami ústavy a obsahom námietok sťažovateľky neexistuje žiadna príčinná súvislosť, ktorú by prípadne mohol osobitne posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. K tomu poznamenáva, že čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 2 a 4 ústavy neobsahujú konkrétnu garanciu

základného práva a označené základné práva podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 36 písm. a) ústavy, ktorých porušenie namieta, nemajú tiež žiadny súvis s podstatou sťažnosti sťažovateľky, pretože v týchto článkoch ústavy sú zakotvené najmä základné práva týkajúce sa slobodnej voľby povolania, podnikania a vykonávania inej zárobkovej činnosti a tiež subjektom základného práva podľa čl. 36 písm. a) sú „zamestnanci“. Obdobne ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi tvrdeniami sťažovateľky, ktoré spočívali v jej údajnej diskriminácii oproti iným osobám podľa antidiskriminačného zákona, resp. k porušeniam iných zákonov, napr. zákonov o sociálnej pomoci alebo o sociálnom zabezpečení, ktoré by boli nesprávne aplikované správnymi orgánmi a všeobecnými súdmi v ich rozhodnutiach.

Ak sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu a najvyššieho súdu v označenom konaní, ústavný súd k tomu uvádza, že okrem nesplnenia predpísaných náležitostí v tejto časti (sťažovateľka nepredložila ústavnému súdu žiadny relevantný dôkaz o tom, že podala proti postupu označených súdov sťažnosti na zbytočné prietahy predsedom obidvoch súdov, čím nesplnila základnú podmienku konania pred ústavným súdom a to preukázanie vyčerpania všetkých právnych prostriedkov nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde) je sťažnosť v tejto časti aj zjavne neopodstatnená.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (II. ÚS 12/01, IV. ÚS 32/03) sa ochrana základnému právu vrátane práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie práva označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade najmä krajským súdom) trvalo, alebo ešte pretrváva. Ak v čase, keď bola podaná sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci

do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný právny prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo.

Sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. marca 2010. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že napadnuté konanie bolo právoplatne skončené ešte v januári 2010 (sťažovateľke bolo rozhodnutie doručené 7. januára 2010), z čoho je zrejmé, že v čase doručenia sťažnosti už tvrdené porušovanie označeného práva postupom krajského súdu a najvyššieho súdu netrvalo.

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia čl. 48 ods. 2 ústavy základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť je aj v tejto časti zjavne neopodstatnená.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo význam a ústavný súd sa nimi už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2010